Danmarks
Naturfredningsforening
Vesthimmerland

25. april 2021

Vesthimmerlands Kommune

pr. mail: post@vesthimmerland.dk

att. borgmester Per Laursen

pr. mail: pbl@vesthimmerland.dk

att. kommunaldirektør Henrik Kruuse

pr. mail: kru@vesthimmerland.dk

Jammerbugt Kommune

pr. mail: raadhus@jammerbugt.dk

att. borgmester Mogens Christen Gade

pr. mail: mga@jammerbugt.dk

att. kommunaldirektør Holger Spangsberg

pr. mail: hog@jammerbugt.dk

Anmodning om udstedelse af

Standsningsmeddelelse vedr. vindmøllerne ved Thorup

Miljø- og Fødevareklagenævnet har i sin afgørelse af 9. marts 2021 i sagsnr. 19/00745, 19/00746 og 18/09916 ophævet og hjemvist Vesthimmerlands og Jammerbugt kommuners VVM-tilladelse af 4. oktober 2018 til opstilling af vindmøller på Thorup-Sletten til fornyet behandling.

Tilsvarende har Planklagenævnet i en næsten enslydende afgørelse af 9. marts 2021 i sagsnr. 19/00752, 19/00751, 19/00747 og 19/09917 ophævet miljørapporten til Jammerbugt Kommunes lokalplan nr. 03-001 og lokalplan nr. 03-001 samt Vesthimmerlands Kommunes kommuneplantillæg nr. 09-316-49 og lokalplan nr. 1065.

Det betyder, at plangrundlaget for vindmølleparken på Thorup-Sletten er bortfaldet i sin helhed og at de 18 vindmøller derfor er opstillet ulovligt.

Danmarks Naturfredningsforenings afdelinger i Vesthimmerland og Jammerbugt kommuner (herefter DN) skal derfor anmode såvel Vesthimmerlands som Jammerbugt kommuner om omgående at udstede en meddelelse om, at vindmøllerne skal standses med øjeblikkelig virkning, indtil der eventuelt kan udarbejdes og vedtages en retslig lovliggørelse i form af et lovligt og holdbart plangrundlag

DN skal i den henseende henlede kommunernes opmærksomhed på Planlovens § 51 og § 63.

Formand Jakob Kortegaard Becher, Farsøvej 101, Sjørup, 9640 Farsø, tlf: 2887 5332, mail: vesthimmerland@dn.dk

Grundlaget for klagenævnenes afgørelser er først og fremmest, at VVM-tilladelsen ikke tilstrækkeligt belyser vindmølleparkens indvirkning på bestand og levevilkår for de beskyttede rovfuglearter blå kærhøg og rørhøg, der indgår i udpegningsgrundlaget for de nærliggende Natura 2000-områder, ligesom klagenævnene heller ikke finder vindmøllernes fortrængningseffekt på en række beskyttede fuglearter tilstrækkeligt dokumenteret.

Det er DNs formodning, at truslen mod de to høgearter først og fremmest knytter sig til faren for sammenstød med de roterende møllevinger ligesom fortrængningseffekten formentlig har sammenhæng med den visuelle effekt af vingernes rotation.

Klagenævnene har utvetydigt fastslået, at vindmølleparken er etableret i strid med Habitatdirektivets artikel 6, idet de nødvendige videnskabelige undersøgelser af indvirkningen på bestanden af beskyttede fuglearter og deres levevilkår i området er utilstrækkelige. En fysisk lovliggørelse i relation til artikel 6 vil således indebære, at samtlige vindmøller nedtages.

Da det imidlertid ikke kan afvises, at hele eller dele af vindmølleparken kan retsligt lovliggøres på baggrund af fyldestgørende, videnskabeligt funderede undersøgelser af vindmøllernes indvirken på de beskyttede fuglearter, kan principperne om proportionalitet og mindst mulig økonomisk skadevirkning efter DNs opfattelse føre til, at en standsning af vindmøllerne må være tilstrækkelig, indtil der foreligger et retsligt lovliggørende plangrundlag eller det må konstateres, at overholdelsen af Habitatdirektivets artikel 6 må føre til nedtagning af enkelte vindmøller eller hele vindmølleparken.

DN er bekendt med, at Jammerbugt og Vesthimmerlands kommuner har søgt juridisk bistand hos advokatfirmaet Kromann Reumert i sagen. Kromann Reumert konkluderer b.a., at der ikke i denne sag er et retligt grundlag for at afgive en standsningsmeddelelse i forhold til driften af vindmøllerne, og at kommunerne vil være i betydelig risiko for at ifalde erstatningsansvar for det tab, vindmølleejerne vil pådrage sig som følge af et krav om standsning indtil der eventuelt foreligger et lovligt plangrundlag.

Afgørende for Kromann Reumerts konklusion er en vurdering af, at bygherren var i "god tro" ved etableringen af vindmølleparken - og advokatfirmaet henviser i den forbindelse til en højesteretsdom U 2011.1712H. I dommen lagde Højesteret vægt på, at bygherren var i god tro.

DN kan imidlertid uden nogen tvivl fastslå, at vindmøllefirmaet **ikke** var i god tro ved etableringen af vindmølleparken. Af Jammerbugt Kommunes byggetilladelse til K/S Thorup-Sletten af 23. 03.2019, sagsnr. 02.34.02-P19-754-18 fremgår fremhævet på side 2, at bygherren skal være opmærksom på, at der er indkommet flere klager, og at kommunen derfor gør opmærksom på, "*at udnyttelse af tilladelser sker for egen regning og risiko*" - og længere nede i teksten, at "*.... udnyttelsen af afgørelsen sker på egen ansvar ....*"

K/S Thorup-Sletten er et kommanditselskab med Eurowind Komplementar DK ApS som fuldt ansvarlig deltager. Eurowind Komplementar DK ApS ejes af Eurowind Energy A/S, der er en af Danmarks største professionelle aktører inden for vindmøllebranchen. Virksomheden har mange års professionel erfaring med etablering af vindmølleparker og har sin egen juridiske afdeling, så alene af den grund må det anses for mere end tvivlsomt, om firmaet med rette kan påberåbe sig "god tro".

I en landsretsafgørelse (MAD 2011.2258Ø) afviser retten, at en kommune ifalder erstatningsansvar for at meddele byggetilladelse, mens en klagesag verserer for Naturklagenævnet, idet ejeren har en selvstændig pligt til at sikre lovligheden af et byggeri og da ejeren var orienteret om klagesagen.

Kromann Reumert henviser desuden til "Vejledning om håndhævelse af Naturbeskyttelsesloven, Planloven og Byggeloven (2007)", hvor det fremgår, at "*Standsningsmeddelelse bør derfor kun bruges, når der er tale om et så klart ulovligt forhold, at der efter tilsynsmyndighedens opfattelse er grundlag for straks at indgive politianmeldelse.*" Efter DNs opfattelse er nøglebegrebet her "*klart ulovligt forhold*", hvilket der ikke kan herske tvivl om efter klagenævnenes afgørelser.

Samlet set vurderet DN det på det foreliggende grundlag utænkeligt, at Jammerbugt og Vesthimmerlands kommuner kan ifalde erstatningsansvar som følge af virksomhedens eventuelle tab som følge af en standsning af vindmøllerne.

DN må på samme baggrund konstatere, at et eventuelt erstatningsansvar over for Energinet som følge af en standsningsmeddelelse er kommunerne uvedkommende og at risikoen for eventuelle "stilstandsskader" må bæres af vindmølleselskabet alene.

Umiddelbart er det i øvrigt DNs vurdering, at værditabet ved en standsning af vindmøllerne langtfra er proportionalt med møllernes løbende indtjening ved elproduktionen. En standsning af møllerne må alt andet lige betyde en tilsvarende levetidsforlængelse, da møllernes tekniske komponenter ikke bliver slidt i en standsningsperiode.

Kan vindmølleselskabet via en uafhængig teknisk konsulent sandsynliggøre, at længere perioders stilstand vil være ødelæggende for vindmøllerne, kunne man måske forestille sig at inddrage ornitologisk ekspertise for at undersøge, om der kan findes tidspunkter, hvor risikoen for kollisioner og fortrængning af de beskyttede fuglearter er minimal. En sådan kvalificeret videnskabelig vurdering kunne måske åbne for kortvarige igangsætninger af møllerne med passende intervaller, så eventuelle stilstandsskader undgås.

.....

Sammenfattende er det DNs vurdering, at kommunerne kun gennem en standsningsmeddelelse lever op til forpligtelsen i Planlovens § 51 og de nationale myndigheders forpligtelse i henhold til Habitatdirektivet, herunder det forsigtighedsprincip, som EU-domstolen gentagne gange har fastslået som gældende i relation til vurderingen af sager om afgørelser efter direktivets artikel 6.

DN skal derfor anmode Vesthimmerlands og Jammerbugt kommuner om at orientere foreningerne, når kommunerne giver standsningsmeddelelse til ejerne af vindmølleparken på Thorup-Sletten.

Venlig hilsen

På vegne af DN Vesthimmerland og DN Jammerbugt

Sten Søndergaard

næstformand
DN Vesthimmerland